

**Zanimive vesti iz življenja
naših ljudi po ameri-
ških naselbinah**

Mr. Anton Zbašnik, glavni tajnik J. S. K. Jednote naznanja, da je banka, ki posluje z Jednoto, zopet začela z rednim poslovanjem 14. marca.

"Nova Doba," uradno glasilo J. S. K. Jednote, poroča v svoji zadnji izdaji: "Sestorica odličnih kegljačev od društva št. 66 J. S. K. J., iz Joliet, Illinois, pride v soboto, 18. marca, v Cleveland, da vrže krogle z združenim teamom angleško poslujočih društev J. S. K. J., George Washington in Betsy Ross. To bo pa samo mimogrede, kajti 19. in 20. marca nastopijo jolietški kegljači v tekmah American Bowling kongresa v Columbus, Ohio. Jolietški kegljači bodo na narodnih kegljaških tekmah v Columbusu predstavljali JSKJ. Tako bo prvič v zgodovini zastopana ena slovenska organizacija v te vrste tekmah. Upamo, da se bodo fantje dobro izkazali."

Rojakom v Warren, O.

Kot že poročano, priredi Jugoslovanski Dom v Warren, Ohio, v soboto večer, 25. marca primerno in veselo domačo zabavo. Rojaki iz Girarda, Ohio, bodo na tej prireditvi ponovili lepo in zanimivo igr "V Ljubljano jo dajmo." Enako bodo tudi male slovenske deklice nastopile s krasnim petjem. Hojerev Trio iz Clevelanda bopa preskrbel za najboljšo godbo. Začetek prireditve je ob pol osmih zvečer. Rojaki od blizu in daleč se prijažno vabljajo, da se udeležijo. Gostoljubni rojaki v Warren, Ohio, vas vse skupaj vljudno vabijo k največji udeležbi.

Ubit v prepiru

Tekom prepira s svojim očetom, je bil včeraj ustrelen na svojem domu, 2126 E. 28th St., 20 letni Allan Sims. Policija pravi, da je v to stvar zapletena tudi neka ženska, katero so našli na kraju uboja, ko je prispele policija. Fantov oče, je prišel pijan domov, nakar se je pričel prepirati s svojim sinom, s katerim ni živel v dobrih odnosih iz časa časa, ko mu je pred štirimi leti umrla žena in fantova mati. Tekom prepira je sin pograbil stol ter navalil na očeta, slednji pa je pograbil puško ter sina ustrelil.

Poškodba znanega rojaka

Mr. John Tomazič, slovenski trgovec na Grovedwood Ave., v Collinwoodu, se je te dni občutno poškodoval na nogi, ko je žagal kos bruna v svoji garaži. Težko bruno mu je padlo na prste njegove noge ter mu jih znatno poškodovalo, tako da je moral iskati zdravniške pomoči. Cenjenemu rojaku želimo, da bi se mu poškodbe čim prej zacelile, da bi se lahko zopet udeleževal v narodnem, društvenem in trgovskem življenju.

Skupna seja

Pozivlje se vse zastopnice skupnih podružnic Slovenske ženske zveze v širnem Clevelandu in okolici, da se gotovo udeležijo skupne seje vseh podružnic v ponedeljek, 20. marca, ob 7:30 zvečer, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Važne zadeve glede prihodnje konvencije bodo na vrsti.

* Italijanski prestolonaslednik Humbert se je sinoči udeležil banketa, ki ga je priredil grof Caetani na čast ameriški filmski igralki Mary Pickford.

**Evropi grozi nova vojna;
Balkan torišče novega
svetovnega požara**

London, 16. marca. — Po vsej Evropi danes vre in vsepovsod se govori o možnosti vojne. Angleški ministerski predsednik MacDonald in Simon, minister vnanih zadev, bosta imela v soboto konferenco z Mussolinijem v Rimu.

Sinoči je odhitel v ženevo francoski premijer Deladier, da se tam razgovori z angleškim ministerskim predsednikom. Za svoj ponovni razgovor z angleškim državnikom se je odločil, ko je izvedel, da bo slednji v soboto konferiral z Mussolinijem v Rimu.

Nepotrjena poročila javljajo, da se bo MacDonaldovega in Mussolinijeva razgovora morala udeležiti tudi nemški kancelar Hitler. V Evropi se vrše sedaj nove grupacije stanja stvari in nove zveze, podobne onim, ki so obstojale pred vojno. Francija si želi sporazuma z Anglijo in Ameriko, da se združijo "demokracije" proti "diktaturam" (pri tem ima v mislih italijansko diktaturo).

Evropa je začela bojaznjivo gledati na Nemčijo, kateri je začel vladati Hitler s svojimi fašisti z železno roko in ki je pričel zlasti v zadnjem času zopet povzdigovati svoj glas za politično in državno edinstvo z Avstrijo.

Italijani so včeraj napadli v svojem parlamentu Jugoslavijo in Rumunijo, kateri državi dolže, da se "oborožujeta z blazno naglico."

Angleško in francosko časopisje naglašja, da je Balkan danes v takem stanju kakor je bil pred svetovno vojno leta 1914, in da utegne tam zopet zanetiti iskra svetovni požar.

**Zamorka ne sme med de-
kleta belega plemena**

Columbus, O., 15. marca. — Vrhovno sodišče države Ohio je danes odločilo, da Doris Weaver, clevelandška Zamorka in dijakinja Ohio State vseučilišča, ne sme stanovati z drugimi belimi dijakinjami v hiši vseučilišča, kjer stanujejo ostale.

Sodišče je svojo razsodbo utemeljilo s tem, da je izjavilo, da bi prav tako razsodilo v slučaju, če bi hotela bela dijakinja stanovati med dekleti drugega plemena.

Sirovež napadel moža in ženo

Sinoči sta prišla v neki "spik-izi" na vzhodni strani mesta zakonca Skinner, stanujoča na 2872 Mayfield Rd. V prostoru se je nahajal tudi neki neznan človek, katerega sta zakonca povabila, da se pelje lahko z njima v avtomobilu, ko jima je rekel, da stanuje v njiju bližini. Ko se je Skinnerjev avtomobil približal nekemu pokopališču, je neznanec prisilil Skinnerja, da je zapeljal na pokopališče, tam ga je do nezvesti pretepel, nato pa kriminalno napadel njegovo ženo. Po izvršenem zločinu je neznanec, ki ga sedaj išče policija, pobegnil s Skinnerjevimi avtomobilom.

Zabava "Naprednih Slovencev"

V soboto večer se vrši v dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., zabava v proslavo vseh Jožkov in Pepc, katero priredi znano žensko društvo "Napredne Slovencev," št. 137 SNPJ. Cenjeno občinstvo je vljudno vabljen k množični udeležbi.

Senat glasoval s 43 proti 30 glasovi za legalno pivo

Washington, 16. marca. — Sredi meseca dobimo aprila dobimo dobro in legalno pivo, kakor je odločil sinoči senat, ki je s 43 glasovi proti 30 sprejel predlog za legalno varjenje in prodajo dobrega piva.

Omenjeno predlogo je že prej sprejel kongres, toda ker je predložil senat k predlogi troje amendentov, mora kongres poriditi še te amendmente ali dodatke, nakar bo šele poslana predloga predsedniku Rooseveltu v podpis, kar se bo zgodilo po vsej priliki v ponedeljek.

Prodaja legalnega piva bo dovoljena v mokrih državah tekom petnajstih dni potem, ko bo predlogo podpisal Roosevelt; pivo se bo pričelo torej prodajati okoli 10. aprila. Približno polovica ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Amendamenti, ki jih je predložil senat glede opojne pijače, so sledeči: da se predurica v pivu alkohol na 3.05 procentov, da se prepove prodaja opojnih pijač otrokom, ki so stari manj kot šestnajst let ter da se legalizira vino, ki bi vsebovalo 3.05 procentov alkohola.

Ohajski demokratski senator Bulkley je oddal svoj glas za pivo, dočim je republikanski senator Simeon D. Fess, glasoval proti ter napadal predlog.

Columbus, O., 16. marca. — V državi Ohio se bo glasovalo jeseni, da-li se izpremeni dodatek k vici ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Prodaja legalnega piva bo dovoljena v mokrih državah tekom petnajstih dni potem, ko bo predlogo podpisal Roosevelt; pivo se bo pričelo torej prodajati okoli 10. aprila. Približno polovica ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

**Mlada žena pobegnila z
denarjem**

Ripley, O.—John Fyre, star 54 let, je včeraj javil sodišču, da sta včeraj pobegnili njegova mlada, 24 letna žena, s katero je bil komaj mesec dni poročen, in njen brat Fred Brewer, ki sta odnesla s seboj \$700 njegovega denarja.

Našim gospodinjam

Menda niste kupovale še nikdar tako poceni kot ravno sedaj, ko so cene prav na dnu. Pogledajte oglase groceristov in mesarjev v današnji številki, izberite si enega in kupite si za soboto in nedeljo. Verižne trgovine ne morejo dajati tako poceni kot naši slovenski trgovci.

Vest iz domovine

Mr. John Cvek, 452 E. 158th St., je sprejel iz domovine vest, da mu je v vasi Preddvor pri Kranju umrla ljuba mati, Marija Cvek, stara 72 let. V starem kraju zapušča soproga Janeza, starega 77 let, dva sina in eno hčer. Naše iskreno sožalje.

Roper peči

Opozarjamo na oglaš Mandel Hardware, kjer lahko kupite najboljšo Roper peč prav po ceni in na lahka odplačila. Tudi že malo rabljene peči lahko kupite tam.

Prodaja legalnega piva bo dovoljena v mokrih državah tekom petnajstih dni potem, ko bo predlogo podpisal Roosevelt; pivo se bo pričelo torej prodajati okoli 10. aprila. Približno polovica ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Amendamenti, ki jih je predložil senat glede opojne pijače, so sledeči: da se predurica v pivu alkohol na 3.05 procentov, da se prepove prodaja opojnih pijač otrokom, ki so stari manj kot šestnajst let ter da se legalizira vino, ki bi vsebovalo 3.05 procentov alkohola.

Ohajski demokratski senator Bulkley je oddal svoj glas za pivo, dočim je republikanski senator Simeon D. Fess, glasoval proti ter napadal predlog.

Columbus, O., 16. marca. — V državi Ohio se bo glasovalo jeseni, da-li se izpremeni dodatek k vici ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Prodaja legalnega piva bo dovoljena v mokrih državah tekom petnajstih dni potem, ko bo predlogo podpisal Roosevelt; pivo se bo pričelo torej prodajati okoli 10. aprila. Približno polovica ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Prodaja legalnega piva bo dovoljena v mokrih državah tekom petnajstih dni potem, ko bo predlogo podpisal Roosevelt; pivo se bo pričelo torej prodajati okoli 10. aprila. Približno polovica ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Prodaja legalnega piva bo dovoljena v mokrih državah tekom petnajstih dni potem, ko bo predlogo podpisal Roosevelt; pivo se bo pričelo torej prodajati okoli 10. aprila. Približno polovica ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Prodaja legalnega piva bo dovoljena v mokrih državah tekom petnajstih dni potem, ko bo predlogo podpisal Roosevelt; pivo se bo pričelo torej prodajati okoli 10. aprila. Približno polovica ameriških držav nimá nobenih restrikcij glede varjenja piva ali pa prodaje istega, dočim morajo druge države, med katerimi je tudi država Ohio, izpremeniti svoje tozadevne postavbe, preden se more v njih prodajati pivo.

Poplava v državi Ohio

V več okrajih države Ohio so povzročile reke, ki so prestopile svoje bregove ter poplavile ozemlje, veliko škodo. Vodovje se je pričelo zopet nižati in reke so se znižale nazaj v svoje struge.

Trgovci v Marietti so morali premestiti svoje blago v prvo in drugo nadstropje, ko je dosegla voda višino 39 čevljev. V Steubenville so bile ceste vsled vodovja zaprte za promet. Tuscarawas reka še vedno narašča v New Philadelphiji in most preko Mahoning reke pri Nilesu, Ohio, je bil zaprt.

V Massilonu je moralo več prebivalcev, ki stanujejo v nižjih delih mesta, bežati pred vodovjem iz svojih domov.

Milijoni sodov piva

Chicago, 15. marca. — Joseph Dubin, urednik lista "Brewery Age," je danes izjavil, da bo že 24 ur po legalizaciji piva, na milijone sodov istega pripravljene za prodajo. To pivo bo že dovolj uležano in vsebovalo bo predpisano količino alkohola.

"Tukaj je 146 pivovarn, kjer varijo takozvani "near-beer" in te pivovarne imajo v zalogi od enega do petih milijonov sodov piva, katerega se lahko takoj alkoholizira."

Židje beže iz Nemčije

Varšava.—Zadnja dva dni je prispelo v Poljsko Slezijo 1,500 židovskih beguncov iz Nemčije, odkoder jih je pregnal terorističen Hitlerjev režim.

* Zvezna vlada je odpovedala manevre vojne mornarice ob californijskem obrežju.

ustavi glede legalne prodaje opojnih pijač.

Louis Petrash, komisar za izdajanje mestnih licenc, je včeraj izjavil, da je v njegovem uradu že nad dvesto prošenj za licence, ki dovoljejejo prodajo opojnih pijač. Po njegovem mnenju bo zahtevala legislacija po \$200 davka za dovoljenje prodaje pive. Dalje je izjavil, da bo svetoval councilmanom, da zahtevajo od pivovarn, ki bodo varile pivo, od \$300 do \$500 na leto za licence, mesto \$100, kakor je bilo nasvetovano v predlogi, ki je bila predložena v ponedeljek mestnemu svetu.

Petrash pravi, da se bo odprlo v Clevelandu najmanj od 500 do 1,000 prostorov, kjer se bo prodajalo pivo, kakor hitro postane taka prodaja legalna. Mesto bi s tem profitiralo na leto približno \$150,000.

Uvedba denarnih nakaznic; suspendiranje glob in kazni prohibicije

Columbus, O., 15. marca. — L. L. Marshall, senator države Ohio, je vložil danes predlog, da se izda posameznim krajem v državi Ohio dovoljenje za izdajanje denarnih nakaznic ali takozvanih "scrips."

Dovoljenje za izdajanje teh nakaznic naj bi dobil vsak okraj, ki bi mogel dokazati, da so znani dohodki plačanih davkov manj kakor 95 odstotkov.

Pretekli teden je sprejela legislatura v Columbusu predlogo, ki je bila vložena na pobudo gvernerja White-a, da se dovoli državi izdajanje "scripsov" za plačilo tekočih državnih računov.

Dalje je ohajska zbornica sprejela predlogo, da se dovoli Cuyahoga Valley Water Works družbi črpanje vode iz jezera Erie za njeno industrijsko porabo.

Z 88 glasovi proti 20 je zbornica tudi sprejela predlog, da se suspendira vse kazni in globe, ki so bile določene pod prohibicijsko postavbo. Ta predloga, ki je bila že sprejeta v senatni zbornici, pride zdaj pred gvernerja v podpis.

Laški boksar Carnera se je ponesrečil

Udine, Italija, 15. marca. Primo Carnera, znani laški boksar, ki je v tekmi v New Yorku pred nekaj tedni ubil ameriškega boksarja Schaafa, je dobil znatne poškodbe v tem mestu, ko je z nekim prijateljem preskušal dirkalni avtomobil. Avto se je na cesti prevrnil, in Carnera so morali odpeljati v bolnico.

Vile rojenice

Včeraj so se oglašile vile rojenice pri družini Mr. in Mrs. Fr. Glavan, 1018 Ivanhoe Rd., in pustile za velikonočne pirhe krepkega fantiča. Deset let že ni bilo takega veselja v družini. Naše čestitke!

Premestitev card party

Ženski klub fare sv. Vida je premenil datum za card party od 29. marca na 19. aprila, kar naj cenjeno občinstvo vzame na znanje.

Iz bolnice

Mrs. Frances Modic, 6303 Bonna Ave. se je povrnila iz bolnice na svoj dom. Ni še popolnoma okrevala, toda zdravje se ji izboljšava. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu.

**Zmanjšanje ameriškega
državnega budžeta za 25
odstotkov pri dolarju**

Washington, 15. marca. — Program Rooseveltove administracije, da se znižajo državni izdatki za 25 centov pri dolarju, gre z vso resnostjo v vseh departmentih naprej.

Vsi vodje departmentov si resno prizadevajo, da potegnejo črto med vladnimi potrebščinami in izdatki, katere bi se lahko smatralo za nepotrebne. Tekom prihodnjih dveh tednov bo vsak posamezni načrt predložen Lewisu Douglasu, ravnatelju narodnega budžeta, nakar bo slednji predložil te načrte predsedniku Rooseveltu v odobritev.

Videti je torej, da je začela Rooseveltova administracija z vso vehemenco izvajati program "new deal," katerega je Roosevelt obljubil pred svojo izvolitvijo ameriškega narodu.

V Washingtonu vlada silno zanimanje za program, da se omeji in zniža vse vladne stroške za 25 procentov.

Poleg tega važnega programa, čigar izvedba je sedaj v delu, ima vlada v takojšnjem načrtu tudi odpono brezposelnim, odpono državam s posojilom, enega bilijona dolarjev ter revizijo carin.

**"Bančni praznik" jima je
prišel prav**

San Francisco, Cal. — Peter Farrington in George Smith sta bila obsojena na smrt in bi morala biti obešena pretekli petek. Toda gverner Rolph, ki ima navado, da vedno natančno pretehta vsako obsodbo, preden jo podpiše, je sklenil, da vsled bančne situacije, ki je zavladala po vseh Zedinjenih državah, zdaj ni čas, da bi se bavil z obsodbami, zato je ukazal, da se justifikacije obeh obsojenih odlože do dne 19. maja. Do tega dne pa utegne kalifornijska legislatura sprejeti predlogo, ki bo odpravila smrtno kazen v Kaliforniji.

Žalostna vest iz domovine

Mrs. Ivana Mišmaš, 1404 E. 53rd St., je prejela včeraj iz domovine žalostno vest, da ji je dne 3. marca 1933 v rojstni vasi Ambrus umrla njena mati Ana Hočevar, v starosti 76 let. Pokojna zapušča tu v Clevelandu hčer Ivano Mišmaš, hčer Mary Perko v Willardu, Wis., v Pueblo, Colo., sina Jožefa Hočevarja, v stari domovini pa hčer Terezijo Hrovat. Oče, odnosno mož pokojne, je umrl že pred dvanajstimi leti. V Clevelandu živi več bližnjih sorodnikov in sosedov. V soboto, dne 18. marca, se bo brala v cerkvi sv. Vida sv. maša za dušnico ob devetih dopoldne. Sorodnike in prijatelje se prijazno vabi, da se udeležijo sv. maše. Zaljubljenim ostalim naše iskreno sožalje!

Demokratje 32. varde

Danes večer imajo vsi demokratje 32. varde veliko prireditev v Slovenskem Delavskem domu na Waterloo Rd. Zupan Ray T. Miller in sodnik Frank J. Lausche bosta imela kratke in jako zanimiv nagovor. Potem se bo pa igralo karte, kjer bo razdeljenih preko 100 lepih nagrad. Kdor pa ne bo hotel igrati kart, se bo lahko zabaval po svoje. Pridite, demokratje in demokratkinje, da se bo videlo, koliko nas je.

* Zamorec Polk, poljski delavec v Rusku, Texas, je izoral na njivi lonce zlatega denarja v vrednosti \$925.

**Milijoni dolarjev so se pričeli
zopet stekati v
ohijskeke banke**

Milijoni dolarjev so se pričeli zopet stekati v ohijskeke banke, ko so se slednje zopet odprle ter pričele s svojim običajnim poslovanjem.

V sredo zvečer ob devetih je Federalna rezervna banka izdala že 157 poslovalnih licenc bankam izven Clevelanda. V Ohio je 487 bank, ki so pod direktnim nadzorstvom državnega bančnega departmenta.

V Akronu se izdelujejo zdaj načrti za reorganizacijo treh bank, med katerimi je tudi največja akronska banka, Dime Savings banka pa si prizadeva, da dobi v najkrajšem času poslovalno licenco.

Med bankami, ki so dobile v sredo večer poslovalno licenco, je tudi Firestonova banka, ki posluje tudi v Barbertonu.

Lepa igra v Barbertonu, O.

V nedeljo, 19. marca, uprizori Jugoslovanski pasijonski klub iz Clevelanda v Barbertonu krasno krščansko dramo "Mučeniška smrt sv. Neže." Igra se vrši pod pokroviteljstvom društva sv. Jožefa, št. 110 KSKJ. Ta krasna igra je bila že večkrat igrana v Clevelandu ter je dosegla vedno velik uspeh in splošno zanimanje. Zato se pričakuje, da se bodo v velikem številu udeležili te lepe igre tudi rojaki iz Barbertona in okolice, ker režija in igralci obljubljajo, da bodo imeli od igre vsi posetniki velik duševni užitek.

Radio program v nedeljo

V nedeljo bo zopet zanimiv slovenski radio program, ko nastopijo Frank Lenaršičevi Musketirji v sledečih točkah: "Moj očka so mi rekli," "Siroteč," "Rožic ne bom trgala," "Se en poljubček." Ray in Alex Paulin zaigrata na havajsko kitaro: "Ena, dve, tri, štir," "Skrjanček poje, žvrgoli," "Vesela popevka." Joe Jarc, tenor solo, zapoje: "V starih davnih časih" in "Pod okence pridem." Slovenski radio program se odadaja na WJAY od 3:30 do 4, pod vodstvom Charles Zorman.

Radio koncert

V soboto, dne 18. marca bo zopet lepa prilika slišati nekaj lepih orkestralnih komadov, ki bodo oddajani potom radio postaje WJAY. Med otroško uro ob 11:30 dopoldne, bodo nastopili naši mladi umetniki, stari od 8 do 14 let, in sicer brata Potočnik in brata Oblak. Komadi so dobro naštudirani ter pod spretnim vodstvom Mr. Thomasa Oblak-a, ki ima svoj studio za orkestralno godbo na 976 E. 69th St.

Vile rojenice

Pri Mr. in Mrs. Zernic, 14705 Thames Ave., se je oglašila gospa štoklja ter pustila srečnemu očetu in materi prav krepkega in zalega sinčka. Mati in dete sta zdrava. Mati se nahaja v domači oskrbi ter se prav dobro počuti. Čestitamo!

Sokolska seja

Redna mesečna seja Slovenskega Sokola v Collinwoodu se vrši nocoj, v petek 17. marca. Pričetek točno ob 8:30 zvečer v Slovenskem Delavskem domu na Waterloo Rd. Članstvo je prijazno vabljen, da se udeležijo, ker je seja važnega pomena.

* Seja članov avstrijskega parlamenta, ki nasprotujejo diktaturi premijerja Dollfussa, je bila včeraj nasilno razpuščena.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalci: celo leto \$5.50, pol leta \$3.00; četrti \$1.75
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrti leta \$2.50
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne posiljitve naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

-83

No. 63, Fri., Mar. 17th, 1933

Na koga se moremo zanesti

Vlada Zedinjenih držav sestoji iz treh oddelkov, kakor to zapoveduje najvišja postava — ustava Zedinjenih držav. Ti trije oddelki so: eksekutivni ali izvrševalni oddelke vlade. Legislativni ali postavodajalni oddelke vlade, in končno sodnijski oddelke, katerega zastopa najvišja sodnja Zedinjenih držav, potom okrožnih in okrajnih zveznih sodnih.

Postavodajalni oddelke vlade, katerega zastopa kongres, dela nove postave, preklicuje stare. Kakor hitro je postava sprejeta, in jo podpiše predsednik, tedaj moramo ravnati se potem, kar določa postava. In da se ravnamo po tem, pazi na to predsednik Zedinjenih držav, ki enforcira ali izvršuje postavo. Kadar pa taka postava ni jasna, ali ima kdo pritožbo proti postavi, se obrne na najvišjo sodnijo Zedinjenih držav, ki tolmači vsako postavo in končno veljavno odloči, ali je postava pravilna ali ne. Tako vidimo, poslujejo trije oddelki naše vlade harmonično, izpopolnjujejo eden drugega.

Kadar pa živimo v izrednih časih, kakor na primer v času vojne, ali pa v siloviti gospodarski krizi, kot jo imamo danes med nami, so pa potrebne tudi izredne odredbe in postave, da se narodu pomaga naprej. Še ko je bil Franklin Roosevelt kandidat za predsednika, je po deželi pridigal, da bo zahteval od kongresa, da mu podeli izredno moč, da pripelje deželo iz silovitega blata, v katerem se nahaja. Kakor hitro je Roosevelt nastopil svoj urad dne 4. marca, je sklical izredno zasedanje kongresa in zahteval od slednjega, da mu podeli gotove izredne moči in oblast, kar je kongres skoro enoglasno tudi storil. Tako je Roosevelt postal diktator nad bankami, in ves položaj se je skoro preko noči spremenil. Izlučil bi, kar je nestalnega, nepoštenega in postavil bančni položaj tja, kamor spada: na podlago narodnega zaupanja in spoštovanja brez špekulacije v narodno škodo.

Ko je Roosevelt to dosegel, je zahteval od kongresa, da mu dovoli, da uravna zvezni proračun. Tekom štirih let, ko je bil predsednik Hoover na vladi, se je Hoover zadolžil za neverjetno visoko svoto — \$5,000,000,000. To se pravi, da kljub novim davkom, katere je Hoover s svojim republikanskim kongresom neprestano nakladal, so znašali stroški zvezne vlade v štirih letih pet tisoč milijonov dolarjev več, kot pa dohodki. Republikanski režim je delal prave orgije z ljudskim denarjem, zapravljal je tako nezasišano, kot še nikdar prej v zgodovini naroda.

Kam bi to prišlo, nihče ne ve, da ni bil ameriški narod pameten dovolj in izvolil Roosevelta predsednikom, ki je obljubil znižanje stroškov. Če vlada ne zna gospodariti in zahaja dnevno v večje dolgove, je očitno, da zadene narod katastrofa, kot ga je v resnici zadela, dokler je bil Hoover na krmilu vlade. Narodni dolg povzroča krizo in depresijo, zvišuje davke in pahne narod v močvirje, iz katerega ga more potegniti le močna roka in energična volja voditelja.

Največji posamezni izdelek zvezne vlade je pokojnina in plačilo bivšim vojakom ameriške armade. Samo za to mora ameriški narod plačati vsako leto več kot en tisoč milijonov dolarjev v davkih. Od zaključka svetovne vojne do danes je ameriška zvezna vlada plačala bivšim vojakom nič manj kakor — šestnajst tisoč milijonov dolarjev, ali trikrat toliko kot je vsega denarja v Zedinjenih državah.

Roosevelt je takoj ob nastopu vlade izjavil, da mora te izdatke skrajšati, ali pa naj narod še nadalje živi v mizeriji. Kongresmani so se ustrašili besed in povelja Roosevelta, kajti skrajšati izdatke vojnega veteranskega urada pomeni — zameriti se stotisočim, ki dobivajo podporo. Toda Roosevelt se ni prestrašil. Zapovedal je: \$500,000,000 se morajo znižati stroški veteranskega urada. Trepetajočega srca je kongres pretekle soboto Rooseveltu dovolil nezasišano zahtevo, kar pomeni, da bo Roosevelt prihranil v štirih letih najmanj — dva tisoč milijonov dolarjev v davkih.

Velika večina je glasovala, da se podeli Rooseveltu ta moč. Med onimi pa, ki so nasprotno glasovali, proti Rooseveltu, je bil clevelandski kongresman, Martin L. Sweeney, iz 20. okraja, ki je izvoljen od — Slovencev! Tako je ta žalostni junak takoj prvi teden izdal poveljnika svoje stranke, ki hoče narodu dobro.

Kongresmana Martin Sweeney si bomo zapomnili, in ke pride ponovno zgovilit v Clevelandu, mu bomo pokazali pot, po kateri naj zgine v pozabljivost. "Ameriška Domovina" je opravila z njim za vselej.

D O P I S I**GLAS LJUBLJANSKEGA KLUBA**

Bela Ljubljana. — Cenjene prijatelje se mu občinu za naznanja, da priredi Klub Ljubljana, kot običajno, na 18. marca večer Jožetov. Gotovo je, da vsi tisti, ki posejajo naše prireditve, so vselej z istimi zadovoljni, ki glas gre potem še več tednov, kako je bilo prijetno, lepo domače in prijazno. Zato pa upam, da pridejo vsi stari naši udeleženci ter

mo morali pa pripraviti, da se ne bo pripetilo, kot se je na zadnji prireditvi šerifu ...

Župan mesta bele Ljubljane, Mr. Louis Starman, je dal ukaz našim kuharicam, naj ne kupujejo jestvin za ta večer, ker bodo oče župan podali v druge dežele in nman preskrbeli nekaj, česar še nismo prej jedli.

Naših natakarev, pa tudi ne morem razumeti, ker pravijo, da tudi pizo se ne bo nič. Kako je to mogoče, ne vem, in če bo to res, bomo videli. Plesalo se bo pa kakor v Ljubljani: valčke, polke, šuštar polke, štajeriš itd. Ampak najbolj zanimivo bo, kako bodo plesali za nagrado vsi Jožeti in Pepce.

Se bolj zanimivo bo pa to, da

bodo morali vsi naši meščani in meščanke, katerim ni sv. Jožef patron, Jožetom in Pepcam napraviti oreh.

Torej cenjeni prijatelji, posebno pa Jožeti in Pepce, tukaj se vam nudi prilika, da se udeležite prireditve in vesele domače zabave, kakršne ne dobite vsak dan. Prav posebno pa vabimo naše drage prijatelje iz Girarda: Mr. in Mrs. Dolcič, Mr. in Mrs. Cekuta, Mr. in Mrs. Gabrovšek, Mr. in Mrs. Anžiček in vse njih prijatelje, da se pridejo zabavati v soboto večer k nam.

Vsem skupaj kličem na veselo svidenje v soboto večer v naši beli Ljubljani!

Leo Križman.

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.
Piše JAKA

No, pol zastave smo že rešili in ne bo dolgo, ko dobimo nazaj še drugo polovico in potem bo zopet vsa naša.

Stvar je namreč takale: Zadnje nedelje se je vršila strelska tekma med našim klubom in med Rainbow klubom iz Newburga. Povabljeni so bili tudi jagri iz Barbertona, ki se pa radi važnih zadržkov niso mogli udeležiti. Lahko jim je žal, ker dopadajo bi se jim bilo. Posejlo nas je pa zastopstvo od Lorainskega lovskega kluba, ki se je pred kratkim organiziral. Frank Justin, njih nadlovec je pripeljal seboj še druge tri fante, da si nekoliko ogledajo, kako se bomo pihali za zmago. Prav dopadlo se jim je, samo to smo jim zamerali, ker so šli tako hitro domov.

Od druge strani je pa nadlovec Pirnat pripeljal nekaj svojih fantov od St. Clair Rifle kluba. Malo so bili še štemani od zadnje zmage, toda ko so videli, da piše druga sapa in so bili naši fantje na tem, da z nasokom zavzamejo zadnje postojanke, so se tudi St. Clairčani omehčali in dali dobro besedo. Vendar se še vedno zavedajo, da so nas zadnjič nabrisali, ker se niso hoteli niti toliko podati, da bi v spravo in pravo bratsko ljubezen skupaj zavžili en sendvič, so nam ušli iz dvorane. No, je že prav, bomo pa mi prihodnji torek bolj bratski v tej zadevi.

Od kraja je kazalo, da bo padla zmaga na newburško stran in naš predsednik Bruss je že ves obupan godrnjal: "Kaj pa je to za en hudič, da ne moremo nikamor!" Te lepe besede so si vzeli naši fantje k sreči in so začeli s takim ognjem streljati, da so se kar tarče okrog vrtele. Töne Rus je hitel še pred tekmo zatrtjevali, da nas bodo premagali za kakih 45 točk in je bil tega svojega mnenja tako siguren, da je hotel celo postaviti nanj en kvodriček. Sto sreč, da ga ni nikdo prijel za besedo.

V nedeljo 26. marca, ob treh popoldne se pa vrši tekma med našim in Rainbow klubom v S. N. D. na 80. cestni. Naše fante se že sedaj opozarja na to tekmo, da se je udeležijo v velikem številu.

Trije najboljši strelci od Rainbow kluba so dobili nagrade: Joe Russ, Anton Russ in Louis Gliha. Čestitke so na mestu, kakopak.

Ampak v torek, 21. marca, se pa vrši tekma med Euclid Rifle klubom in St. Clair Rifle klubom v SDD na Waterloo Rd. Težko je kaj reči o tej tekmi že sedaj, ker sem siguren, da bo čisto drugače izpadla kot bi pa zapisal. Če ne bodo naši fantje rekli eno pametno, se bo reklo tako: da zadnjič so zmagali oni, v torek smo pa mi izgubili.

Po tekmi pride na dnevni red zadeva porotnega odbora o izgubljenem sodku ohajčana. Tožitelj je Tone Baraga, obtožena pa za enkrat še ni, ker se samo nekaj govori kdo bi bil kriv. Obtožnica in razsodba je že spisana in s pečatom podpisana. Se-

stavil jo je zapisnikar porotnega odbora, Tone Glažar, drugi smo pa prišli svoje palce na pergament, da se strijamo. Torej fantje obeh klubov, bodite v tork navzoči, da boste slišali razsodbo modrega porotnega odbora, oziroma najvišjega sodišča. Kot corpus delicti bo postavljen pred občinstvo sodček, za vsebino pa ne rečem ne tako, ne tako, to se bo videlo in čutilo.

Torej v torek se bo odločilo, kdo bo nesel fano na razoroževalno konferenco. Sedaj je položaj tak: eno zmago imajo St. Clairčani nad nami, eno imamo

JUGOSLAVIJA V ZADNJIH LETIH

Piše DR. IVAN ČERNE, finančni biro, Ljubljana Jugoslavija

Ker beremo v Evropi o težkih razmerah, ki so nastopile v zadnjem letu v Zedinjenih državah Ameriških in je možno, da se bo ameriška bančna kriza pričela razvijati tako, kakor je bilo to pri nas v manjšem obsegu, bode zanimalo naše rojake v Ameriki, kako so se pri nas razmere zasukale, tako da morejo primerjati njihove prilike z našimi. Najbrže bodo opazili gotove sličnosti in morda tudi iz tega povzamejo kak nauk.

Jugoslavija je z letom 1928 pričela občutiti krizo. Prvi vzroki so bili v tem, da so deželni pridelki pričeli padati v ceni. Pri nas je važen kot eden največjih izvoznih predmetov pšenica. Povprečno je bila cena stotu pšenice leto 1927 Din 300, leto 1928 Din 230 do 240, leto 1929 Din 200 in leto 1930 samo še Din 125. Da bi se to katastrofalno nižanje cen žitnim pridelkom ustavilo, je bilo osnovano v Beogradu leto 1930 privilegirano društvo za izvoz. To je postavilo ceno za pšenico in sicer za trg v državi z gotovim zneskom, ki je odgovarjal približno ceni v letu 1927 ter je kupovalo žito po tej ceni od producentov, prodajalo ga pa je nekoliko dražje, za izvoz pa seveda ni moglo iti proti svetovni ceni, marveč se je moralo isti prilagoditi. Jasno je bilo v naprej vsem uvidnim ljudem, da tako gospodarstvo ne bo moglo trajati, vsled česar je bila koncesija tega društva v letu 1932 ukinjena, društvo samo pa je zaključilo svoje knjige z izgubo preko pol milijarde dinarjev. Podobno se je dogodilo tudi v drugih državah, kjer so hoteli umetno vzdržati ceno proti svetovni ceni in Amerikancem so se dobro v spominu podpre, ki so jih dobili farmarji, ki pa tem tudi niso pomagale, marveč jih je zadela ista kriza, kakor vse druge, ki ne morejo prodati blaga vsled prevelike ponudbe oz. pravilnejše povedano vsled zmanjšanja kupne moči onih, ki bi radi kupili. Blaga ni preveč, je pa onih premalo, ki bi imeli denar za kupčijo, vsled česar so šle cene dol, a se še v kljub temu trg ni odprl.

Ker kmet vsled nizkih cen nima denarja, ga tudi nima meščan in je torej z letom 1928 pri-

mi nad Newburčani. Kdor bo spravil iz teh spomladanskih tekem največ zmag, tistemu bomo slavo peli. Nam bi taka zmaga zelo prav prišla, ker potem bi imeli pravico poslati svojega posebnega poročevalca na kitajsko-japonsko fronto, kjer bi tistim fantom tudi lahko nekoliko pokazal, kako se strelja.

Izid tekme zadnje nedelje je bil sledeč:

Rainbow Hunting klub	
Russ A.	80
Kic	50
Fortuna	63
Russ Joe	80
Jazbec ml.	74
Novak R.	57
Jazbec st.	75
Miller	67
Hočevnar	75
Fink	39
Glavič Joe	50
Mirtel	68
Gliha L.	76

854

Euclid Rifle klub

Debevec	77
Sepic	72
Lisjak	87
Dolenc S.	88
Dolenc J.	79
Marn	69
Bavetz	77
Plesec	72
Petrič	67
Bruss	74
Gole	73
Sober	71
Ogrin	78

984

čela pri nas gospodarska depresija, ki se je polagoma stopnjevala tako, da je leto 1931 prišlo tudi naše denarništvo v težak položaj. Zanimivo je, kakšen je bil promet na zagrebški borzi v zadnjih 3 letih. Vpoštevane so v številkah, katere bom ravnokar navedel, kupčije z dinarskimi in jugoslovanskimi dolarskimi vrednostnimi papirji in sicer obveznice, dalje delnice denarnih zavodov, industrij ter podobne kupčije deviz, t. j. denarnih plačil v inozemstvo in valut, t. j. inozemskih plačilnih sredstev. Promet vseh navedenih vrednot je znašal:

v l. 1930 3.481 milijonov D.
v l. 1931 3.211 milijonov D.
v l. 1932 556 milijonov D.

Padel je torej promet za 83% oz. je znašal samo še slabo SESTINO onega prometa, kakor je bil v letu 1931. Padel je torej v letu 1932 na zagrebški borzi proti letu 1931 na šestino prometa prejšnjega leta oziroma točno v procentih povedano za 83 procentov. Zagrebška borza je druga največja v Jugoslaviji, kar se tiče prometa z državnimi vrednostnimi papirji. Beograjska je v tem prometu največja in za njo nimam številke na razpolago, vendar so tudi njeni izkazi o padcu prometa naravnost katastrofalni.

Če je položaj na denarnem trgu tak in ni prometa, mora vendar biti nekje denar. Skrb za bodočnost ob razširjajoči se krizi se prične kazati v nezaupanju do denarnih zavodov in v tem, da hoče imeti vsakdo svoje prihranke v rokah, da jih v slučaju potrebe lahko rabi. Če se ta bojazen poloti množice, postane nevarna za denarne zavode, ki ne morejo ustreči vsem, saj nimajo denarja v blaginjah, ampak izposojenega na hiše, v podjetjih in vrednostnih papirjih. Naval na banke in hranilnice traja od jeseni 1931 dalje tako, da so le-te prišle v težave; najprej one z velikimi denarnimi vlogami. Prva med temi je bila Prva Hrvatska štedionica v Zagrebu, ki ima dve milijardi vlog in okroglo 50 podružnic v državi. Kakor so bile te podružnice preje izvrstno sredstvo za zbiranje kapitala, tako so se ob vzne- mirljenju vložnikov pokazale kot nevarni kanali, po katerih hitro

odtekajo sredstva banke. Za to je prišla kot drugi velik denarni zavod, Ljubljanska kreditna banka in za to še številne druge tako, da je danes do petdeset bank pod "počekom." Počec je srbska beseda in pomeni za vlagatelje čakanje na izplačilo vlog, utemeljeno v odredbah zakona o poljedelskem kreditu. Proti banki, ki gre v počec ni mogoča tožba za dvig vlog, banka mora tekoča sredstva držati likvidna, mora nove vloge nalagati samo v takoj izplačljive kredite in sploh nuditi vlagateljem takojšno izplačilo. Stare vloge pri teh bankah pa čakajo odtajanja, ki mora priti šele ob toplem solnku boljših časov, za katere pa zaenkrat ni izgleda. Še drugo zakonito sredstvo poznamo v Jugoslaviji, "tablico." Dočim je počec stopil v veljavo proti koncu leta 1931 je leto nato, ko so dvigi pri bankah in hranilnicah postali za te nevarni, se pokazala potreba po zakonitem sredstvu in nekakem moratoriju, katerega je mogoče dobiti hitreje. Dočim namreč počec dovoljuje samo ministrstvo trgovine in industrije po pregledu zavoda, ki mora biti aktiven, more iti denarni zavod pod "tablico" takoj, kakor hitro naznani ministrstvu svojo odločitev, pošlje istemu bilanco in se mu podvrže za pregled. Da se doseže počec, traja lahko mesece, dočim je tablica takoj možna. Da gre zavod pod tablico pomeni to, da celá uprava denarnega zavoda sklene v seji, izplačevati vloge po gotovi tabeli, ki odgovarja približno 1% vlog. More določiti tudi višjo ali manjšo kvoto, to je prepuščeno upravi zavoda. Moratorij v Jugoslaviji torej ni celoten, marveč velja samo za one, ki se hočejo poslužiti obeh teh zakonitih olajšav, dočim je v drugih deželah bil proglašen moratorij splošno za vse zavode.

Te zakonske odločbe so prišle kakor zvonjenje po toči. Gospodarski položaj Jugoslavije je bil dober, ker poljedelsko prebivalstvo ni tako hitro občutilo krize, kakor pa industrijsko v drugih državah. Mi imamo preko 90% prebivalstva samo poljedelskega. Vsled tega je kriza prišla tudi kasneje do nas in nas bode stiskala tudi dalje časa. Prišlo se je, kakor sem gočil omenil že jeseni 1931. Sredi tega leta je bil izglasovan v parlamentu zakon o stabilizaciji dinarja z vrednostjo dinarja namram dolarju, en dolar 57.77 dinarjev, ter so ob tej priliki padle tudi takrat veljavne devizne omejitve. Bila je to silna neuprednost finančnega ministra, ker so tuji porabili priliko in so potegnili iz države svoja denarna sredstva, bodisi, da so jih rabili doma, bodisi, da so zaslužili bližajoče se težke čase ter jih deloma tudi neprijateljska politična propaganda preplašila. Za podlugo milijardo dinarjev je takrat odšlo v inozemstvo. To predstavlja več kakor 10% celé budžetne svote in torej ni čuda, da se je pomanjkanje tega denarja pričelo hudo občutiti v našem gospodarstvu. Gori sem omenil dvige pri denarnih zavodih, ki nam jih statistika navaja z ogromno svoto, preko 2 milijardi dinarjev. Ta denar je poskrit, porabljen za neproduktivne naložbe, skratka odtegnjen denarnim zavodom, da bi z njim oplojevali narodno gospodarstvo. Začela se je poraba denarja v drugem smislu, t. j. z vlaganjem v hiše, posestva, ne pa v take naložbe, ki že po kratkem času prinašajo obresti. Vsakdo je hotel rešiti le substancno, za obresti mu ni bilo mar. Nekaj dobrega je imela ta sprememba porabe denarja. Staybena delavnost se je razširila ter je ta razplet gospodarske krize zavlekl. Zdelo se je, kakor da je isle konec. Če se gradi, ima 38 obrtnikov delo in zaslužek in ti so prišli vsi na svoj račun. Ze takoj po ustanovitvi Jugoslavije je oživela gradbeno delavnost, ki je razrušene kraje morala obnoviti, hiše, ki tekmo vojne niso

(Dalje na 3. strani)

Če verjamete al' pa ne.

Saj se še vsi spominjate, ko je imel ongov Hoover navado reči, da bomo imeli oziroma da bi morali imeti: "v vsaki garaži po dva avtomobila in v vsakem pisarni po enega piščanca." Well, stric Hoover ga je strašno pokidal, ker ni držal svoje besede, za kar mu jaz hudo zamerim.

Pod novim predsednikom se je pa stvar obrnila in kakor se meni zdi, se ba kmalu reko: da bomo imeli v vsaki garaži po dva sodčka pive in v vsakem pisarni, če že ne čikice, pa vsaj eno pravo kranjsko klobaso. To jako paše skup in se take stvari imenitno organizirajo v želodec.

Dandanes je najvažnejše vprašanje: koliko prufov ima? To je že nekako prišlo v kri in me so naših vsakdanjih pogovorov. Zato se jaz nič ne čudim, ko je zadnjič enkrat rekla ongava Jera, ki je ležala v postelji za vročico — da je imela tako vročino, da ji je dohtar rekel, da ima 140 prifov. Akarbolj jo je moralo držati!

Trgovska firma Franc Kočemajka in Sinovi je poslala na deželo svojega agenta, da prodaja kaj modnega blaga podeželskim trgovcem. Agent se vrne čez nekaj tednov nazaj in predsednik družbe, gospod Kočemajka ga pokliče v pisarno, da pove kako je kaj opravil. Agent, Janez Slapa s klavirnim obrazom pove, da ni imel nobenega uspeha, da ni prodal niti ene ženske obleke, da niti enega predpasnika ne.

"To pa meni ne gre v glavo," udari po mizi šef firme, "da nisi mogel spraviti nič robe v promet. Najbrže ne poznaš svojega posla."

"Lahko se zanesete name," se opravičuje agent, "da sem storil vse v svoji moči in porabil vso zgornost, ampak ni šlo, pa ni šlo. Nihče ni hotel kupiti od naše firme."

"Čakajte, gospod Slapa, jaz se bom sam prepračil, kako ste se vedli pri trgovcih. Ponovite mi tukaj, kako ste se obnašali pri trgovcih. Mislite si, da sem jaz trgovec, ki ga običiče. Pojdite ven in pridite nazaj, kot bi hoteli meni prodati blago."

Agent gre ven in potrkna na vrata. Počaka, da mu gospodar zakliče naprej, potem pa stopi skozi vrata, globoko priklanjajoč se ter začne s ponižnim glasom: "Čast mi je, predstaviti se vam kot Janez Slapa, trgovski potnik za firmo ..."

Gospodar ga pa prekine: "Seveda, kako boste ljudem, impozantni s takim glasom. Saj si niti ne upate z glasom na dan. Čakajte, vam bom jaz pokazal, kako se to napravi. Tukaj — vse dajte se k tej mizi in si predstavljajte, da ste vi trgovec na deželi, jaz sem pa agent za našo firmo. Vam bom jaz pokazal, kako se mora obnašati pravi agent, ako hoče kaj prodati!"

Janez Slapa se vsede k mizi, v vlogi podeželskega trgovca, gospodar gre pa ven pred vrata, v vlogi trgovskega potnika. Takoj pride gospodar nazaj, ne da bi potrkal na vrata in začne z močnim glasom:

"Jaz potujem za modno trgovino Franc Kočemajka in Sinovi in ..."

Tedaj pa skoči Janez Slapa pokonci, zvest svoji vlogi in zavpije:

"Kaj? Za tisto firmo ste vi zastopnik? Od tistih sleparjev in oderuhov? Glejte, da se poberete skozi vrata, sicer vas bom dal vreči ven, da boste na cesti svoje kosti pobirali. Marš ven!"

"Ali je stari Tišler veliko zapustil svojim dedičem?"

"Ne verjamem, ker njegovi dediči se še nič ne kregajo med seboj."

SENČURSKI DOGODKI PRED DRŽAVNIM SODIŠČEM V BEOGRADU

Zasliševanje obtožencev

Prvi je bil zaslišan obtoženec Janez Brodar, ki je izjavil, da se ne čuti krivega. Predsednik ga je podrobno izpraševal o dogodkih v Hrastju in je obtoženi Brodar izjavil, da pri njih ni bil udeležen. Priznal je, da so pogosto prihajali k njemu ljudje, ki so zahtevali razna pojasnila. Izjavil je tudi, da je bil v času shoda v Hrastju pri dr. Korošcu. Brodar je izjavil, da pri čemer je trdil, da je hotel samo pomiriti razburjene fante. Na pripombo predsednika, da je več prič pod prisego izpovedalo povsem drugo, je obtoženec Brodar oporekal, vendar pa je izjavil, da je živel z navedenimi pričami v dobrih odnosih, zaradi česar mu tudi ni razumljivo, zakaj ga tako hudo obremenjujejo. Nadalje je izjavil, da ni klical nobenih protidržavnih vzklikov in da tudi ni čul, da bi jih vzklikali drugi. Obtoženec Brodar tudi oporekal, da bi njegovi pristaši nosili zelene kravate, in splošno predstavlja vso zadevo tako, kakor bi ne vedel ničesar in kakor bi imel samo dobre namene, češ, da je hotel napraviti samo red.

V sredo nato je bil priveden k razpravi tudi obtoženec Fran Grlic, ki je izpovedal, da ni mogel priti v Beograd zaradi pomanjkanja denarja. Na predsednikovo vprašanje, zakaj ni prišel že prvi dan, je izjavil, da se je prijavil orožnikom, ki pa niso vedeli, kaj naj napravijo z njim. Potem je odtihel na sresko načelnost, odkoder so ga takoj poslali v Beograd. Predsednik senata dr. Bubanj je odredil, da se Franc Grlic kaznuje, ker se ni pravočasno odzval po vabilu k razpravi, s preiskovalnim zaporom za ves čas, dokler bo trajala razprava.

Drugi je bil zaslišan obtoženec Anton Umnik, posestnik iz Senčurja, ki je izpovedal, da se ne čuti krivega. Izjavil je, da se sploh ne briga za politiko, temveč samo za svoje gospodarstvo. Nadalje je izpovedal, da ni imel namena udeležiti se Barletovega shoda v Senčurju, ker se je dva dni prej dogovoril s svojo ženo, da bosta nedeljo prebila v Velesovem. Ker je žena obolela, je moral oditi po zdravniku v Kranj in tako se je usodne nedelje mudil v Senčurju. Ves čas se v zadevi ni vmešaval ter je stal poleg Janeza Brodarja. Vmešal se je šele, ko ga je sreski načelnik dr. Ogrič pozval, naj izkuba pomirjeni ljudi, kar sta tudi z Brodarjem izkušala napraviti, vendar pa so bili ljudje preveč razburjeni zaradi nastopa orožnikov. Odločeno je oporekal, da bi imel ob prihodnji senčurski shoda slabe namene ter je tudi zanikal, da bi vzklikal, kar mu očita obtožnica.

Obtoženi bivši narodni poslanec Ivan Grlic je izjavil, da se ne čuti krivega. Grlic taji, da bi na dan Barletovega shoda v Senčurju nosil na čelu množice veliko slovensko zastavo in kričal: "Živel dr. Korošec! Dol vlada! Dol Jugoslavija! Živela republika!" Videl pa je, da so tudi ženske metale polena in kajenje in da je nekdo udaril orožniškega poročnika Rakića z desko po desnem ramenu.

Nadaljni obtoženec Vin. Kos, kmečki fant, je bil član godbe in je prihajal z Voklega v Senčur k vaju. Tudi na dan Barletovega shoda je bila napovedana vaja za popoldne, čeprav je bilo jasno, da je ne bo. Kos pravi, da je ves čas, ko so se odpravili dogodki pred zborovališčem, stal obrnjen v stran in da ni videl, kaj se je dogajalo

spredaj in v sredi. Ko so nastopili orožniki, se je umaknil čez Umnikovo dvorišče. Obtoženec oporeka, da bi klical: "Dol vlada! Živela republika! Zmaga je naša!"

Obtoženec, bivši narodni poslanec Ivan Štrcin je bil zaslišan zaradi dogodkov v Mengšu, kamor je prišel baje samo zato, da bi se udeležil službe božje. V Mengšu je bila za ta dan napovedana Koroščeva proslava, ki pa je bila prepovedana. Obtoženec je bil predsednik pripravljalnega odbora za Koroščevo proslavo v kamniškem okraju in so v samostanu v Grobljah našli tudi listek, na katerem je zapisano, da je vodja vsega tega in da se mu prepušča podrobna organizacija. Obtoženec zanika, da bi v Mengšu nastopal pred množico, kakor da bi bil njen voditelj, in da bi ljudi pozival: "No, ali ne bo nič?" Vprašanje predsednika, ali je imel zeleno kravato, je pritrdil, češ, da je bila pač taka moda. Ko je orožnik pozval njegovo skupino, naj se razide, je razgalil prsa in mu zaklical: "Pa me prebodi, če se upaš!", kar pa Štrcin taji. Ko se je Štrcin mudil v Mengšu, so se pripeljali z avtomobili tudi misijonarji iz Groblj, med njimi tudi Očepek, da bi si nekoliko ogledali življenje, kakor pravi Štrcin, odnosno kravate, kakor je pripomnil predsednik senata. Obtoženec se je udeležil tudi posvetovanja v Grobljah 5. marca, pri katerem je sodeloval tudi misijonar Godina. Govorili so o pripravah za Koroščevo proslavo. Da bi prišel Godina v Mengš, pravi obtoženec, da ne ve, predsednik pa je pripomnil, da je prišel tja tudi misijonar Očepek, ki je vodil skupino 30 kolesarjev z veliko slovensko zastavo na čelu in je kasneje pobežal v tujino. Obtoženec je seveda zanikal, da bi mu bilo o tem kaj znano. Prav tako tudi ne ve, da so metali v Domžalah, Komendi in Mengšu kamenje na orožnike, čeprav je bil povsod zraven.

Obtoženec Tomaž Ogrin, po poklicu čevljar, je izpovedal, da je prišel v Mengš, ko je bilo že vse končano. Klical da je samo: "Živel dr. Korošec!" Predsednik senata je pripomnil, da je v preiskavi priznal, da je klical tudi "Živel zeleni kader!", kar pa sedaj taji. Tudi zanika, da bi bil v prvi vrsti na čelu demonstrantov, imel pa je zeleno kravato. Da bi nosil veliko slovensko zastavo, oporeka, čeprav so to izpovedale nekatere priče. Po njegovem je tudi laž, da bi razgalil prsa in zaklical orožniku: "Pa me zabodi, hudič, če se upaš!" Zlagano da je tudi, da je orožnika napadel in mu hotel odvzeti puško. Tudi je tajil, da bi zmerjal orožnika s smrkvcem in da bi kričal: "Živela svoboda! Dol vlada!"

Na razpravi v četrtek je bil prvi zaslišan obtoženec Peter Cerar, ki se mora zagovarjati zaradi dogodkov v Mengšu. Izpovedal je, da ni sodeloval pri tamšnjih demonstracijah, temveč se je držal ob strani poleg ceste. Sploh se ne čuti krivega in oporeka, da bi bil započetnik demonstracij in da bi nosil slovensko zastavo. Še manj je točno, da bi vzklikal kakšne protidržavne klicale. Nadalje oporeka, da bi bil vodja demonstracij v Domžalah. V Domžale je šel samo zato, da bi bil s svojim dekletom pri maši. Po maši pa da se je takoj vrnil domov. O demonstracijah v Mengšu pravi, da so trajale samo četrt ure, ker je orožništvo množico kmalu razgnalo.

Obtoženec Jernej Vomerger je bil zaslišan zaradi obdolžitve, da je v več krajih v gostilnah delal propagando za samostojno Slovenijo pod predsedstvom dr. Korošca, češ, da bi bila tak Slovenija privlačna za Slovence izven naše države. Izpovedal je, da sploh ni ničesar delal proti državi in da se je za-

vzemal samo za avtonomijo, odnošno za svobodno Slovenijo.

Obtoženec Josip Loboda je bil zaslišan zaradi dogodkov v Dolu ter je tudi vse zanikal, kar ga dolži obtožnica.

Naslednji obtoženec Alojzij Ilija je prav tako vse zanikal, kar ga dolži obtožnica.

(Dalje jutri.)

JUGOSLAVIJA V ZADNJIH LETIH

(Nadaljevanje iz 2. strani)

bile popravljane, zopet v dober stan postaviti, za tisoče in tisoče novih rodbin postaviti domove itd. Zakonske olajšave za nove stavbe so prispevale svoje. Ta gradbena delavnost je v zadnjih letih silno oplojila naše gospodarstvo ter je postala intenzivnejša zadnja leta. Omenil sem, da so vložniki iz strahu, da izgube na vrednosti dinarja dvigali svoje vloge in jih hoteli kam vtakniti. Dinar se je namreč v jeseni 1932 vsled številnih ponudb dinarskega dobroimetja na zunanjih trgih pokolebal in je izgubil na svoji vrednosti istotoliko, kakor angleški funt, t.j. skoro tretjino. Dolar je bil pri nas vreden preje Din 56.77 ter je skočil septembra in oktobra meseca na 80, na črni borzi pa še višje ter se sedaj drži okrog 70 dinarjev. V notranjosti države je dinar obdržal svojo vrednost skoro nespremenjeno, samo predmeti, ki se nabavljajo iz inostranstva so postali dražji za toliko, kolikor je dinar izgubil na svoji veljavi. Vsled zmanjšanih dohodkov je finančni minister uvedel nove davke, takozvane luksuzne naklade, ti so z poslabšanjem denarne vrednosti dvignili v zadnjem času tudi cene onih predmetov, ki se izdelujejo doma tako, da pričenjamo opažati draginjo, zaenkrat še v malem obsegu, vendar dejstvo je, da do višjih cen prihajamo. To niveliranje na višje v cenah, se spravlja v sklad z omenjevanjem krize. Jeden naših industrijev je na zboru svojih tovarišev izrekel besedo "da nas je kriza udarila nazadnje še z repom." Nebi sodil tako, kajti višje cene ob rastoči brezposelnosti ne pomenijo konec krize, marveč njeno poostreje. Žal, da država ni z umestnimi odredbami storila ničesar, da bi omilila težko stisko prebivalstva. V zahodnih pokrajinah države, je Narodna banka odpovedovala od leta 1931 dalje kredite in je s tem ustvarila težko nerazpoloženje, ki se je izrazilo v odpuščenju delavstva in zatvoritvah obratov. Slovenija ima sama okroglo stotisoč brezposelnih. To je težka številka za male dežele, ki je vsled visokih davkov obremenjena bolj, kakor vse druge pokrajine države. Le z največjim naporom se vzdržuje najnujnejše delo, trgovine propadajo, konkurzi se množe, da si je naš človek skromen in ne zahteva mnogo.

Slika, ki sem jo podal nosi temne barve in pogled v našo bodočnost je negotov. To leto bode najbrže odločilno in bode rešitev vsega v zvezi s celotno likvidacijo visetih vprašanih evropskih, saj je naša usoda vezana z drugimi. Za Slovence je edini obstanek v tej državi, vse druge kombinacije so domišljija, ki nam more prinesiti novo narodno nesrečo, če izgubimo svojo samostojnost.

Če se bodo druga vprašanja v Evropi pojasnila, bode tudi za nas boljša bodočnost, vendar ne preko okvira, v katerem sedaj živimo. V bodočih člankih, ki jih nameravam objaviti v Ameriški Domovini, bom podrobneje opisal položaj našega gospodarstva, danes sem samo v velikih obrisih podal pregled zadnjih let, da s številkami in podrobnostmi pripravim na naprednejše sliko nepregledne. Nameravam opisati posamezne panoge gospodarstva, seveda v toliko, kolikor smatram iste za ameriške bralce zanimive. Ljubljana, 2. marca, 1933.

MILO URBAN:

ŽIVI BIČ

Roman

Hlavaj je sedel na klop, Kramar si je na otepu podpiral glavo in zagodel:

"Beštija ničvredna! . . ."

To je veljalo Kurnjavi. Če bi ga bil tedaj dobil v roke, bi ne bil prišel živ iz njih.

Toda hladne stene, postavljene iz drevesnih brun, so ju spomnile, da se ne splača razburjati se. Iz neke špranje je bil iztrgan mah; Hlavaj je vzel perišče slame in jo začel mašiti.

"Čemu to delaš?" se je čudil Kramar. "Se špranje jima bova mašila . . ."

"Ne boj se, tu ne bodo sedeli oni, ampak midva," se je norčeval Hlavaj.

Potem pa je pristavil. "Kjerkoli je človek, mora predvsem skrbeti za to, da bi mu bilo dobro."

Kramar pa se je trpko nasmešnil:

"Tu ti bo pač komaj dobro." Hlavaj se je nasmešnil s trpkim, trdim smehom, s katerim se je smejal na bojišču, ko je gledal smrti v oči. Kramarju pa ni bilo do smeha. Ko je sedel na otepu, podoben veliki-mu, črnemu kupu. S pestmi je podprl brado in gledal nekam v stran, mračen kakor nevihta.

"Kaj neki bova tu počela do jutra?" ga je skrbelo.

"Sedela," je skomizgnil Hlavaj brezbrizno z ramo in mašil špranje.

"Bi že sedel, če bi do jutra ne zmrznil. Mene že sedaj zebe v noge."

Ko je to rekel, je Kramar vstal in pljunil v roke.

"Poglejmo, kako je s temle," je rekel.

Zgrabil je mrežo, jo potresel, potem pa se s strokovnjaškim očesom ozrl po stenah.

"Močne stene," je pripomnil. "Močne," je pritrdil Hlavaj.

"Za naju bi zadostovale tudi papirnatke, kaj?"

"Eh, zadostovale," je vzdihnil Kramar. "Jutri zjutraj bi naju lahko cel regiment žandarjev iskal."

Ko je pregledoval kamro, je opazil, da je k občinski hiši samo prislonejena. V kotih, ki so se dotikali druge stavbe, je bilo videti spojne tramove, vložene s konci v tramovje ječe. Tudi strop iz neotesanih brun je ležal na posebnem tramu, toda je moral biti od zgoraj z nečim pritrtjen; kajti ko je Kramar stopil na klop in se uprl z rokami v strop, se ni niti premaknil.

"Tudi vrag ga ne bo premaknil," je dejal in stopil s klopi.

Potem je stopil k vratom. Zgoraj so nekoliko zijala: prijel jih je tam, potegnil, toda takoj odskočil, kakaj vrata so neprijetno zahreščala.

"Tudi ta so že proti nama," Komaj je to rekel, je že od zunaj pritekel žandar.

"Kaj pa delate tam?" je kričal nanju iz veže.

"Roke iztegujeva," je smeje se odgovoril Hlavaj.

Da pa sta bila z vseh strani tako trdno zaprta, ju je potlačilo. Kramar se je popraskal za ušesi; Hlavaj pa se je vrgel na otep in ga klical:

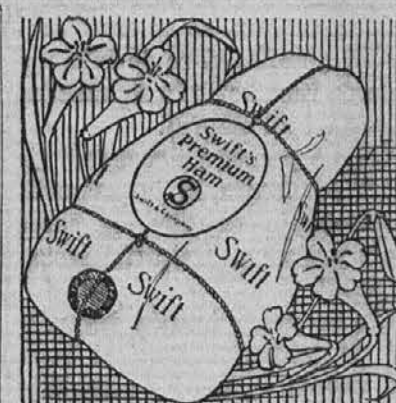
"Pojdite, stric, lezite."

"Ti bi rad spal?"

"Kaj pa naj počneva?"

Kakor da ne razume, je Kramar zmajal z glavo, potem pa hodil kot črna prikazen po kamri. Zdelo se je, da ga zobje bole. Nazadnje pa je tudi on spoznal, da je bolje, če leže. Semintja mu je prišlo kaj na misel ter je mrmral in klet, potem se je prevačal z boka na bok, dokler se ni naveličal. Vstal je in zepet začel hoditi po kamri.

Koliko je bila ura, nista mogla ugotoviti. Meseč je bil že visoko; ozka, srebrna proga svetlobe je padala skozi okence na tla

FUNT

Lepe suhe šunke 8½c

Pork shoulders, mali 6½c

Pork butts 8½c

Pork chops 10c

Zmleto meso, 3 ft. za . . 25c

Čista mast 5c

Najboljše suhe klobase 15c

Teletina za ajmoht . . . 9c

Teletina za pečenje . . 12c

Meso za juho 9c

Rižve klobase, velik komad 4c

Jajca, ducat 12½c

Solatno olje, galona . . 55c

Vinerece 12c

Se vljudno priporočamo

MATT KRIZMAN

6220 St. Clair Ave.

1132 E. 71st St.

in dajala kamri nekam zasanjan pravilni videz. Če bi ne bilo v njej vražjega mraza, bi se bilo lu čisto prijetno sedelo in kramljalo o čem daljnem, tišem. Tqda zunaj je bil mraz, da je bilo strah; sneg se je blestel kot kup čudovito bele žerjavice in strehe so pokale kot za stavo. Psi so odsekano lajali in pod streho nekje je mijačkala mačka s čudnim, žalostim glasom, kakor bi jo bil kdo grabil za rep. Pod domom so se piskaje podile podgane; ta ali ona je prišla tudi v kamro, toda Kramarjevi koraki so jo prepadili.

Dolgo se je tako sprehajal in si v duhu očital vse, kar se je zgodilo. Potem je obstal pri oknu in ravno gledal ven, ko je na podstrešju nekaj zahreščalo, kakor bi kdo dvigal bruna. Ta zvok pa je zaglušilo žalostno mijavkanje. Ko ga je Kramar slišal, je razočarano zamahnil z roko.

"Mačka," je rekel. Nekaj časa je bilo tiho, potem pa je na podstrešju zopet zahreščalo: močnejše, vsiljiveje, tako da tega tudi zopetno mijavkanje mačke ni moglo zaglušiti.

Kramar je potresel Hlavaja. "Adam," je rekel, "na podstrešju se nekaj pripravlja!" Adam se je usedel, si pomel oči in zagodel:

"Pa vendar ne veruješ v strahove?"

Hotel je zopet leči, toda ko je gledal na strop, je opazil, kako se bruno odmika in izginja v temi. Skočila sta pod odprtino, ki je nastala v stropu, takrat pa se je — pojavil v nji človeški obraz.

Kramarju bi kmalu oči stopile iz jam od presenečenja. Hotel je nekaj reči, toda Kurnjava je zgoraj zasepetal:

"Tiho. V sobi sedi žandar."

Podal jima je sekuro in kmalu so z združenimi močmi od strani tudi drugo bruno. Nastala odprtina je zadostovala za moškega. Hlavaj se je oprjel robov, se potegnil navzgor in izginil v temi podstrešja kakor prikazen.

"Stric, podajte roko," se je oglašilo od zgoraj.

Toda brez odgovora se je Kramar prijel za bruno: začel se je vleči navzgor in bi se bil izvlekel, toda težka klop se je pod njim prevrnila in zaropotala, roke so mu zdrsnile in težki Kra-

mar je padel nazaj v kamro.

"Bežita!" jima je še zaklical. Žandar v sobi je slišal ropot klopi. Skočil je v vežo. Hlavaj in Kurnjava nista čakala, da bi odprli vrata v kamro. Da bi Kramarju pomagala, je bilo že prepozno, zato sta se naglo spustila izpod strehe na tla, zbežala po stezi k vodi in se ustavila šele pri skednjih.

Tu šele je Hlavaj opazil, da ima Kurnjavo poleg sebe. Zgrabil ga je za suknjič, ga potresel in ga vprašal:

"Kaj si naredil?"

"Ne vprašuj," mu je odgovoril Kurnjava, "ampak beži."

Hlavaj je videl, da ne more storiti nič bolj pametnega. Potegnil je kučmo na ušesa, se malo obotavljal, potem pa se obrnil h Kurnjavi in mu podal roko.

"Hvala ti," je rekel. Hotel je iti, toda komaj je naredil par korakov, je Kurnjava zaklical za njim:

"Adam!"

"Kaj je?" se je Hlavaj ustavil.

Kurnjava je vprašal: "Ali hočeš vedeti, kdo ti je skvaril Evo?"

"Kdo?" je bruhnila iz Hlavaja strastno želja izvedeti ime Evinega zapeljivca.

"Notar Okolicky."

"Kako to veš?"

"Vem za gotovo."

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Ženska išče

delo. Sposobna prevzeti gospodinjstvo ali hišna opravila.

Vprašajte na 6422 Varian Ave.

Kdor želi

dobit čedno, moderno stanovanje za dve družini, po štiri sobe vsako, z vsemi ugodnostmi, dobi stanovanje na 698 E. 156th St. Pri hiši je tudi dvojna garaža. Jako nizek rent. V bližini slovenske cerkve. Le poštene družine naj se oglašijo, in sicer med 5. in 7. uro zvečer.

(64)

POSEBNO NIZKE CENE ZA PETEK IN SOBOTO

Rinsc, veliki paket 19c

Gold Cross mleko, kanta . . 5c

Solata, funt 5c

Blue Rose riž, 3 funte za . . 10c

Jajca, ducat 15c

Šeprenj, 2 funta 11c

Dill kumare, pint 9c

Naphta milo, 10 kosov za 45c

Se vljudno priporočamo za obilen obisk.

Kocjan Zalar Co.

6303 Glass Ave.

Brat in sestra

oba Slovenca, ki oba delata, iščeta dve sobi in hrano pri mirni slovenski družini; najraje med 55. in 79. cesto. Pokličite od 5:30 do 7 zvečer ENdicott 1488.

(62)

POZOR!

Pri nas še vedno dobite 16 unč za funt. Radi slabih časov smo znižali cene na minimum.

1 galona olja 55c

10 ft. sladkorja 47c

Gold Cross mleko 5c

Fižol, koksar, ft. 5c

Grah št. 2, 3 kante za . . 25c

10 kosov Okey mila . . . 43c

Mali šoldri, ft. 8c

Rebra, ft. 8c

Round steak, ft. 17c

Obiščite našo trgovino in prepričali se boste o najnižjih cenah in dobrem blagu.

LOUIS OSWALD

17205 Grovewood Ave.

KRESSE'S MARKET

5335 Superior Ave.

Posebnosti za petek in soboto

Pork chops v kosu, ft. 10c

Sveža rebra, 2 ft. 15c

Obisti, srca, jetra, 2 ft. za 15c

Najboljši švicarski sir, ft. 29c

Suh špeh, 2 ft. za 25c

Najboljše suhe šunke, ft. 14c

Ako želite butts za klobase ali pa špeh in salo za prihodnji teden, naročite sedaj. Se vljudno priporočamo slovenskim in hrvatskim gospodinjam za obilen obisk.

ANTON JANCIGAR

Naznanilo

Članicam društva sv. Marije Magdalene, št. 162 K. S. K. Jedrote, se tem potom naznanja, da bom pobirala mesečne doneske za društvo v nedeljo 19. marca od 10. do 12. ure dopoldne. Prošene ste vse, ki še niste plačale, da to storite, ker društvo ne more prav nobene založiti. Ako vam ni mogoče v nedeljo, potem še lahko dne 25. marca med 6. in 8. uro zvečer. Obakrat bom pobirala v stari šolski dvorani sv. Vida. Pozdrav — Marija Hochevar, tajnica.

POSEBNOSTI

ZA PETEK IN SOBOTO

Sirovo maslo, ft. 17c

Mlinarjevi

Za "Ameriško Domovino" preštal M. U.

Bil je tako razburjen, da skoro dihati ni mogel, a vendar se je skušal smehljati: "Nič posebnega," je iztisnil. "Apolonija pač snazi, veš, hišo za Veliko noč, pa najde marsikatero mišje gnezdo. Midva, veš, sva v zadnjem letu le preveč drug drugega gledala!" Sedel je k njej in jo božal. "Nikar ne izprašuj, le otroka sladko podoji; kislato jezo smo že mi drugi požrili!"

Nje lepe oči pa so se orosile. "Ze vidim, jaz sem samo punčka, z mano delate, kakor da sem steklena omara!"

"Pomiri se, Agatka, čuvati se moraš. Matija je tat in si je priskrbel ponarejen ključ do kašče. Apolonija, tako se mi zdi, se je pri Rihardu odvaljala spati in pride na vse!"

Drugi dan je čula Mlinarica pljuskanje iz kuhinje. Skočila je k oknu in baš se videla, kako je pljuskala bela svakinjina roka deklino lice, da je kar porudečelo.

"Sedaj, vso služinčad mi bo prepodila iz hiše," je stokala Agatka. Dekla pa je pokleknila in dvignila roke in prosjčala: "Nikar me ne zapodite, nikar me ne zapodite od hiše; za vse svetnike, radi moje uboge matere!"

"Z menoj pojdi!" jo je prekinila Apolonija odločno.

"Ampak ne k gospodarju, ne k mlinarju!"

"Z menoj pojdi!"

Apolonija je šla naprej, a debela dekla je stopala za njo, medtem ko si je s predpasnikom brisala solze. Agata je čakala radovedno pri oknu, da vidi, dali bo zopet kdo nesel punkelj od hiše. Kmalu pa je začula zopet iz kuhinje žvenket posode, dekla pa je skakala urnih nog in marljivo okolo Apolonije. Sklenila je, da ne bo to pot vprašala niti moča, niti onih iz kuhinje.

Dekla ji je prinesla na cvetno nedeljo oljčno vejico v kamro, a vendar ni to pot tožila zoper Apolonijo.

"Nu, kako je kaj?"

"V tem tednu bomo snazili, vse prebrnemo."

"Tedaj ne pozabite zapoditi tudi hudobije," je odvrnila Mlinarica nezadovoljno.

V naslednjih dneh je bila mnogo sama, kakor si je bila pač želela. Bilo pa ji je neprijetno in niti nje pridna, tako ljubko speča deklica je ni mogla potolažiti. Zopet se je čutila v stekleni omari, a ne kot drugocen, pač pa kot nepotreben predmet. Vse je šlo brez nje. Apolonija je bila otroku botra in sedaj se ni čulo drugega nego le: "Botra!" ali pa "Apolonija!" Nihče ni niti mislil, da bi vprašal gospodinjce. Vendar bi se bili morali z menoj posvetovati, je premišljala. Pa kaj naj bi se posvetovala? Niti najmanj ni mislila na kako snazjenje. Kaj pa so počeli? Metle so bili privezali na dolge kole in šli v skednje in shrambe.

"Kaj pa počenjate, saj ni pust!" je zaklicala skozi okno, a že se sramovala svojega vprašanja, kajti eden hlapcev ji je odgovoril: "Lov na pajke in pajčevino! Vse tramove bomo ometli!"

"Nu, pa postavite hišo narobe!" je psovala Mlinarica ter zaloputnila okence. Nato je čula ropot in hojo nad seboj, zdelo se ji je, kakor bi pričeli hoditi po njeni glavi, in kmalu, kakor bi gnali živino na pašo, so prišle iz hiše omare in predali k vodnjaku ter so nato sloneli ob steni, da se posuše. Nato so prišli na vrsto kotli in lonci in kozice in ponve in vrči in škafi. Kakor strižejo oves, najprej vsako opejo, nato posuše, a šele potem ostrijejo, tako je bila Apolonija zraven, ko so kos za kosom čistili, ometali in svetili.

Sedaj se je pričela kaditi apnenca. Lovrenc je stal ob jami in mešal. Prišla pa je Apolonija, vzela mu lopar iz roke ter pričela sama gasiti apno. Dan kasneje si je bila privezala ruto na glavo in šla z omealom za beljenje v hlev. Kuhinjska dekla je vlekla vrč za njo. Medtem pa ko je Apolonija izginila ter je šele zvečer prišla iz hleva bela kakor zidar, je dekla ves dan vlačila iz hleva komate in drugo konjsko opremo. Plesnivo opravo so čistili, drgnili, a konjska hlapca sta bila tako navdušena, da se ju je prišla prava vesela besnost do dela. Pela in zvižgala sta. Prišel je večer in Apolonija je ogledovala komate in drugo opremo. Bila je zopet taka, da je morala Mlinarica svoj sklep, da ne bo danes pustila Apolonije k sebi, takoj opustiti. Tako, kakor bi se bila celo sama ob vodnjaku pomladila.

Apolonija je v hlevu še enkrat pogledala v shrambo za opremo. Nato je poslala še enkrat dekle notri. "Moški le površno pometajo" je dejala smehljaje se. Nato je pregledovala kos za kosom, tudi medenino, ki jo je bil osnažil mali hlapec.

"Da, ko bi bilo še solnce!" se je opravičeval poba.

"Dobro osnažena medenina ploščica se mora celo v temni noči tako svetiti, kakor da je padla zvezda z neba!" je odvrnila. "Le pogledj tole! Ta se ne bi niti v solncu svetila!" Nato je ploščico sama zdrgnila, potem hvalila, kjer je bilo treba pohvaliti. "Tako," je dejala, "saj vam gotovo ne bi bila napravila veselja, ko bi bila grajala in hvalila obenem, kakor bi namerjala plevel in zelje v eno samo vrečo."

Ko je nato pogledala Apolonija k materi in otroku, ji je Agata dejala: "Ti misliš, da moraš biti vse obenem: žlica in ročaj!"

Apolonija ji je odvrnila: "Gospodarjevo oko debeli konja, sem se učila od svoje matere."

Že zgodaj drugega jutra se je kadilo iz pralnice. Iz kamer hlapcev in dekel so vlačili zmehkane, zagranjene in smrdeče srajce in rjuhe. Apolonija sama je stopila k skrinjam hlapcev. Prava gnojišča je razkrila pri tem. Enemu hlapcev je dejala: "Ako bodo kedaj tvoj grob odprli, tedaj ne bi smeli v njem najti takega gnojla!"

Vsakdo izmed služinčadi je le nerad spravljal svoje stvari na tak način. Navada pa je železna srajca. Zalenarili in zanemarili so se bili, ker jih ni nihče priganjal. Sedaj pa, ko je pričel prihajati oster veter in pihal ves

prah na en kup, so se sami prestrašili gomile, ki se je bila nabrala po vseh kotih in se konečno razpasla tudi naprej.

"Tu ne pomaga drugače," je dejala Apolonija, ki je prepustila zmerjanje drugim, a sama ostala prijazna, "zakuriti moramo peč!"

"To se pravi hudiča izganjati!" je godrnjal konjski poba med zobmi. "Zakaj ne solnite te golazni, ko se tako lepo svetli!"

"Le pazi, videl boš, da jo bomo tudi še solnčili!"

In vso gnolobo, vse ušive srajce in perilo so stlačili v peč.

Zvečer pa je bila vseobča kopej, a že mesec je sijal, ko se je še spravila ter štrigljala pse.

ŠTIRINDVAJSETO POGLAVJE

Veliki četrtek. Današnji dan so tudi Mlinarico pritegnili k Velikonočnemu delu. Medtem ko so vsi ostali odšli v cerkev, je morala ona paziti na perilo. To pa se ji ni zdelo lahko delo, kajti pihal je močan veter. Približevati so se začeli oblaki, tako da ni vedela, ali naj pusti lepo perilo viseti ali naj ga pobere.

"Ko bi bila le Apolonija doma!" je stokala. Tudi nje otrok je pričel jokati, mali najdenček, ki ji je bil za danes zaupan, je vpil na vse grlo, le Ivanka je mirno na zofi spala. Prvič v svojem življenju je bila tako sama, ne da bi mogla enostavno koga poklicati. Najraje bi bila tudi sama pričela jokati. Svojo Marjetko je kaj lahko potolažila in jo uspavala. Najdenčka pa vendar ni mogla podojiti — ven v zapuščeno kuhinjo pa se ni upala. Najbrže bi hotel gorkega mleka. V hiši pa je tako tajinstveno in vsak kot izgleda kakor skrivališče.

Mali pa je kričal, da je postal moder v obraz. Besno je bil okoli sebe. Sedaj je sedla tudi Ivanka, se ozrla, videla tujo izso in tujo ženo in že je tudi ona krepko pomagala Rihardu. Izba se je napolnila vika, da je bilo Mlinarici, kakor da se bo zdaj, zdaj razpočila.

Konečno se je osrčila. Stopila je ven, odvezala velikega psa in v njegovem spremstvu se je upala v kuhinjo, kjer se ji je zdelo da vsak lonec nanjo preži, pripravljen na skok. Kastor je prejel za svoj trud par dobrih kosti, čeravno ni bila Mlinarica gotova, dali mu sme na Veliki četrtek dati mesa.

Dečko je izpil svoje mleko ter se nato mirno in zadovoljno igral s čoki, Ivanka pa je bila še dolgočasno neurje. Ni hotela ne piti, niti se igrati, zarila se v blazino ter tulila vstrajno: "Botla!"

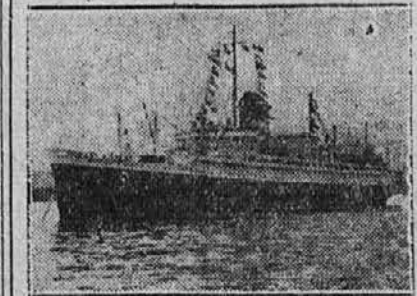
Mlinarica se je konečno razsrdila ter šla iz izbe, da pogleda perilo, kateremu so zopet grozili oblaki. Da, in celo drznili so se, kapljati. Solnce pa jih je zopet razcepilo, a veter je pregnal najhujše. In sedaj je stala Mlinarica zopet tako sama zunaj, mučena od Ivankinega joka, sredi vrta, v katerem so že poganjale mačice in trobentice in druge cvetke. Nobenega človeka ni videla, za nobeno dušo v bližini ni vedela, kakor le za mlinarskega pomočnika, ki je ves prašen in oglušen ropota slonel kje za vrečami moke. "Kako sem se le mogla semkaj poročiti! Da, ko smo prišli na ogled, tedaj je bilo življenje kakor v semnju, dolriše polno voz in konj, izba polna ljudi. Sedaj pa — kaj takega ne morejo človeku pokazati, sedaj pa čutim, kako daleč od sveta smo, kako zakopani. Človek postane napol mrtev in kako dolgo še, pa postane docela mrlič. Saj že vidim, bregovi, črni

bregovi tamkaj postajajo čedalje višji in prepričana sem, da nikdar več ne pridem iz te luknje. Samo eno leto — pa se mi zdi že večnost — kaj še bo, kaj bo?" — Najraje bi bila stopila k Mihi v mlin. Vendar pa je še dalje blodila s svojimi mislimi, a le vedno je videla pred seboj dolgo, strmo pot, in dan za dnem je bil enak, napol grob, praveca ječa in samota in zapuščenost — cel grob.

(Dalje prihodnjič.)

VELIKONOČNO SKUPNO POTOVANJE v stari kraj

se vrši na najboljšem in najudobnejšem parniku Francoske proge

"CHAMPLAIN" 1. aprila, 1933

Prostorne kabine z najmodernejšimi napravami, dobra domača hrana, obilna zabava, izvrstna postrežba

Cena za tretji razred:
Od New Yorka do Havre.....\$77.00
Od Havre do Ljubljane.....14.73
Od Havre do Zagreba.....16.32
Od New Yorka do Trsta.....97.50

RETUR-KARTE
Do Havre \$135.50, do Ljubljane all Zagreba \$171.50, do Trsta \$159.50. Udobna in hitra vožnja po nizki ceni

Za vsa nadaljna pojasnila o parniku, potnih listih, permitih itd. pišite takoj na:

AUGUST KOLLANDER CO.
6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

French Line

TREBUŠNE PASOVE IN ELASTIČNE NOGAVICE
imamo v polni zalogi. Pošljamo tudi po pošti.
Mandel Drug Co.
15702 Waterloo Rd. Cleveland, O.

Dr. A. L. Garbas
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK
6411 St. Clair Ave.
v Slov. Nar. Domu
soba št. 10
Tel. Henderson 0919

SELITEV
John Oblak
1161 E. 61st St.
Tel. Henderson 2730
(Wed. Fri.)

LED IN PREMOC
TOČNA POSTREŽBA
JOSEPH KERN
SLOVENSKI RAZVALEKO
LEDU IN PREMOC
1194 E. 167th St.
Pokličite: KENmore 4361

\$17.50 MOŽJE
Obleke po meri
Naročite KROJAŠKO UMERJENO OBLEKO. Cisto volneno blago. Vrednost, katere ne dobite nikjer drugje.
DRUGE OBLEKE PO
\$19.50, \$22.50, \$25.00
Zgledite se v naši trgovini. Pokazali vam bomo razne vzorce brez oblike, da bi morali kaj kupiti.
Hlače narejeni po meri
\$3.50

John Mocnik
THE TAILOR WITH STYLE
6517 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

JOSEPH ZORMAN
ODVETNIK
Uradne ure: 10-4; zvečer 7-8. Ob sredah: 10-12.
6411 St. Clair Avenue (v Slovenskem narodnem domu)

"Privoščite si, kar je najboljšje

IZREDNA PONUDBA

Pet funtov

"BURLEY BEST"

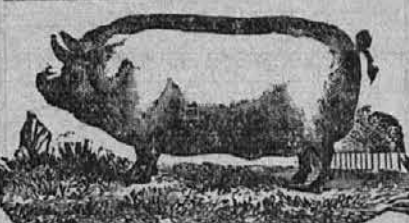
tobaka

\$1.00

Kentucky Burley naravni listnati kadilni tobak. Za pipe, cigarete ali žvečenje. Najboljše od najfinejšega. Izdaten in mil. Brez vsakih kemikalij ali drugih ponaredb. Nikakih lepkih zavojev, nikakih okrasov, marveč samo kakovost, in te v obilni meri. Iz pet funtov se dobi 50 velikih obrokov za pušiti ali 40 grizljajev žvečenja. Od izdelovalca konsumentu. Pošljite nam \$1.00 in mi vam bomo točno poslali zavoj 5 funtov "Burley Best Tobacco."

Independent Tobacco Growers Association

207-208 McCLURE BLDG.,
Frankfort, Kentucky

Debeli prešiči
naravnost z dežele

Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od mesta in jih pripeljemo kamor želite. Meso v kosih, sunke, plečeta, loins in vse druge stvari se dobe vsak terek in petek, koljeno pa vsak ponedeljek in četrtek. Pridite in izberite si sami.

H. F. HEINZ

Vine St., Willoughby, O.
Tel. Wickliffe 110-J-2

MI VZAMEMO VAŠO SAVINGS IN LOAN KNJIGO CUSTODIAN IN DRUGE v plačilo za novo pohištvo, preproge, pači, električne čistilce in ledenice.

KUPITE SEDAJ ZA VELIKONOČ
J. PERUŠEK
15815 Corsica Ave.
3 ceste južno od Euclid Beach, iz vzhodne 156. ceste.
Telefon: KENmore 4237

VELIKI POLETNI izlet v Jugoslavijo na hitrem Cunardovem brzoparniku AQUITANIA

odpluje iz New Yorka proti Cherbourgu 15. JUNIJA

Potniki, ki se bodo pridružili temu izletu, so lahko zasigurani krasne vožnje od začetka do konca, ker je g. J. B. Mihaljevič, ki bo osebno vodil ta izlet, izkušen v vseh potniških posameznostih in bo odvezal potnikom vse skrbi in sitnosti na potovanju. Udobne, čiste kabine, fina domača kuhinja in dovolj zabave na parniku. Ogledite si Pariz spotoma.

Zasigurajte si svoj prostor takoj pri

MIHALJEVICH BROS.
6201 St. Clair Ave., Cleveland, O.

ali

CUNARD LINE

ROPER PEČI

PEČI NA PLIN, DOKLER JIH JE KAJ

Vzorci iz tovarne za demonstracijo in nekaj 1932 modelov, po cenah, ki vas bodo presenetile. Nekaj rabljenih peči po \$10 in več. Izrežite ta oglaš, ker je vreden za vas \$5 na vsaki peči, ki jo imamo, kot del plačila. Na odplačila.

MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282 ali 0031
ODPRTO ZVEČER

PORK LOIN, funt 10c
PORK SHOULDER, 8c
PICNIC CUT, funt

JAJCA, ducat 12c

VEAL ROAST, funt 13c
CHOPS, funt 15c
STEAK, funt 19c

BEEF ROAST, funt 10c

PREŠIČEVE NOGE, posušene funt 4c

SLADKOR, 10 funtov za 49c

Pralni prašek CLEANSER, 3 kante za 10c

Se priporočamo
TANKO'S MARKET
6024 St. Clair Ave.

John L. Mihelich
NAZNANJA, DA JE PRESELIL SVOJ URAD IZ 902 ENGINEERS BLDG. NA

702 Engineers Bldg.
Telefon: CHerry 7106

Večerne ure v S. N. Domu, 6419 St. Clair Ave.
ali na domu: 1200 Addison Rd.

FRANK G. GORNIK
SLOVENSKI ODVETNIK

V mestu (čez Jan)
1259 Union Trust Bldg.
E. 9th in Euclid Ave.
Telefon Main 7200.

Podružnica na 15335 Waterloo Rd.
Suite 2, v Slov. Del. Domu
Zvečer od 6:30 do 8:00.
Telefon: KENmore 1244

PLESNO VESELICO priredijo "Napredne Slovenke" št. 137 S. N. P. J.
v soboto 18. marca 1933, v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave.
IGRA HOJERJEVA GODBA ob 8. uri zvečer VSTOPNINA 25c